

Aan de slag met de proeflessen van Pluspunt

Inhoud

Deze proeflessen omvatten lesmateriaal voor 1 week, plus:

- conditietraining (oefenmateriaal zelfstandig werken),
- Sprinters (materiaal tempo-differentiatie),
- een rekenplein (verrijkingsstof).

Elke les duurt 60 minuten, de conditietraining biedt stof voor 20 minuten per dag.

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
instructie en zelfstandig werken	doel 1	vervolg doel 1	doel 2	vervolg doel 2	peilingsles
conditietraining	automatisering doel 1 van het vorige blok	onderhoud basisvaardigheden	automatisering doel 2 van het vorige blok	onderhoud basisvaardigheden	weektaak

Ook is een *Rekenlab* toegevoegd. In heterogene groepjes werken kinderen 4 × 40-60 minuten aan realistische, uitdagende rekenopgaven waarbij ze 21^e-eeuwse vaardigheden inzetten. Dit rekenproject is niet rechtstreeks verbonden aan de lesdoelen en kun je op een eigen moment inzetten.

Wat heb je nodig?

- proeflicentie
- leerwerkboek per leerling (printboekje)
- antwoordenboek (printboekje)
- handleiding (printboekje)

Snel op weg

In de handleiding vind je alle informatie die je nodig hebt om direct aan de slag te kunnen. Alvast in het kort:

- Op de vrijdag van de basisweek werken de kinderen nog eens zelfstandig aan de twee nieuwe doelen van die week. Tijdens deze peilingsles heb jij tijd om de vorderingen van elk kind te observeren. Aan de hand van jouw observaties en de resultaten van deze les bepaal je of een kind aan het eind van het blok deze doelen gaat remediëren, herhalen of verrijken.
- Het rekenplein is verrijkingsstof voor de kinderen die niet hoeven te remediëren of herhalen.
- Kinderen die hun rekenwerk steeds snel en goed maken, vinden in *Sprinters* rijke opgaven binnen verschillende domeinen. In de methode is *Sprinters* een apart kiesboek.
- Het automatiseren in de conditietraining gaat over de lesdoelen van het voorgaande blok, waarover de kinderen dus al instructie, verwerking en eventueel remediëring hebben gehad.
- Vanaf groep 6 bereidt *Pluspunt 4* de kinderen voor op het behalen van doelen op fundamenteel niveau **F** of streefniveau **S**. Voor groep 6-7-8 is er dan ook bij ieder blok een werkboek op **S+** en **FS** niveau.

Een beetje anders

Met deze proeflessen krijg je een goed beeld van werken met *Pluspunt 4*. Maar om je in één week zo veel mogelijk van de methode te laten zien, hebben we een paar kleine aanpassingen gedaan.

- De lessen meten & meetkunde ontbreken in deze week, maar komen straks uiteraard ruimschoots aan bod. In elk blok is doel 4 specifiek gereserveerd voor dit domein. Bovendien heeft elk blok een projectles: een doelees waarin ervaren, verklaren en verbinden centraal staan.
- In de methode is bij elk blok een handzaam observatieformulier opgenomen om je bevindingen eenvoudig op aan te kunnen tekenen. In deze proef volstaan we met de observatievragen in de handleiding.

De didactische modellen van het Protocol ERWD ondersteunen je bij het doelgericht observeren van elk kind.
het hoofdfasenmodel
het handelingsmodel
het drieslagmodel

Deze woorden zijn mogelijk nieuw voor de kinderen. Ze hoeven ze niet te kunnen gebruiken, maar moeten ze wel herkennen en begrijpen. Besteed hier zo nodig extra aandacht aan tijdens de instructie.

Met gerichte observatiepunten breng je snel en scherp de onderwijsbehoeften van elk kind in kaart.

Een helder overzicht van het verloop van de les. Ook zie je welke stof in de conditietraining aan bod komt.

Er is verlengde instructie op alle niveaus. Elk kind werkt naar zijn eigen einddoel.

Deze activiteit heeft als doel voorkennis activeren. Je start de les samen en op een actieve manier.

Je ziet in één oogopslag of er in deze les extra materiaal nodig is.

BLOK 1 | LES 6 | DOEL 3

WARMING-UP 10 min
Combinatiegroep: kijk in het kader Combinatiegroepen van de hoogste groep voor een gezamenlijke warming-up.
Onderwerp: 10-sommen en splitsingen t/m 20
1 Maak tweetallen. Geef elk tweetal 2 sets getalkaartjes t/m 10. *Schud de kaarten en verdeel. Leg je kaarten met de getallen naar beneden voor je. Draai om de beurt een kaart om. Als 2 getallen samen precies 10 zijn, tik je zo snel mogelijk op tafel. Wie het eerst tikt, krijgt de kaarten. Daarna spelen jullie verder.*
2 Noem vlot enkele splitsingen t/m 10. Bijv.: 7 splitsen in 4 en ...? (3) De kinderen schrijven het antwoord vlot op hun wisbordje. Maximaal 1 minuut.

LESDOEL
Opstellen en aftrekken
Het kind kan optelsommen t/m 20 uitrekenen op het rekenrek, met de basisstrategie: rekenen via de 10:
• uitrekenen (les 6);
• begrijpen (les 7).
Rekenwoordenschat
• het rekenrek
• het splitsdakje
• de strategie

MATERIALEN
• leerwerkboek blz. 14-15
• antwoordboek blz. 14-15
• conditietraining blz. 14-15
• observatieformulier
Extra
• klassikaal rekenrek (voor de leerkracht), rekenrek (per kind)
• warming-up: 2 sets getalkaartjes 0 t/m 10 (printblad) (per tweetal)

LESOPBOUW
warming-up 10 min
geleide instructie 10 min
zelfstandig werken + verlengde instructie 15 min
reflectie 5 min
conditietraining 20 min

OPGAVE 1
1 Vul eerst aan tot 10. Welke som zie je op het rekenrek? Vul eerst de splitsing in en daarna het antwoord. De kinderen mogen het rekenrek gebruiken.

OPGAVE 2
1 Welke som hoort bij het eerste plaatje? (6 + 7) Zet de som op je rekenrek op. Hoe reken je? (eerst 4 erbij, dan 3) *Waarom eerst 4?* (eerst naar de 10) Leg steeds de nadruk op de strategie: eerst aanvullen tot 10, dan de rest erbij.
2 Een kind dat op een observatiepunt uitvalt, komt in aanmerking voor verlengde instructie.

ZELFSTANDIG WERKEN 15 min
1 Benoem wie verlengde instructie volgt.
2 Opgave 3 en 4 mogen met het rekenrek worden gemaakt. Zet bij opgave 4 de eerste hoeveelheid op en probeer de rest in 2 stappen erbij te kijken.
3 Stimuleer zo ver mogelijk door te werken.
4 Bespreek wie wat gaat doen als hij klaar is.

VERLENGDE INSTRUCTIE 10 min
Ga na waarom het kind verlengde instructie nodig heeft. Pas de instructie hierop aan.
1 Om dit type sommen te maken, is het van belang dat de kinderen de splitsingen t/m 10 kennen en dat ze kunnen aanvullen t/m 10. Oefen dit kort. Als 1 van deze vaardigheden ontbreekt, kun je deze sommen beter niet laten maken. Kinderen gaan ze dan op hun vingers uitrekenen.
2 Schrijf de som 6 + 5 = op en zet een splitsdakje onder de 5. Zet 6 op. Hoeveel erbij? (5) Je mag het rekenrek maar 2 keer aanraken. De bovenste rij moet eerst vol. Kijk naar je rekenrek. Hoeveel doe je er eerst bij? (4) Doe maar en schrijf 4 bij het splitsdakje. Hoeveel nu erbij? (1) Doe maar en schrijf het op. Er moet 5 bij, welke sprongen heb je gemaakt? (eerst 4 en toen 1)
3 Neem zo de sommen 6 + 7, 3 + 8 en 6 + 9 door. Laat de kinderen bij elke stap eerst zeggen wat ze doen, dan uitvoeren op het rekenrek en meteen invullen bij het splitsdakje.
4 Is het probleem verholpen? Zo nee, plan dan extra (korte) rekenmomenten in.

REFLECTIE 5 min
1 Inventariseer de antwoorden en bespreek.

CONDITIE-TRAINING 20 min
Doel: groep 3, blok 10, doel 3.
Het kind oefent bij een splitsing 2 optelsommen en 2 aftreksommen te bedenken.

REKEN UIT.
Zet het eerste getal op. Kijk het tweede getal in 2 stappen erbij.
7 + 7 = 14. 8 + 7 = 15. 9 + 2 = 11.
..3..4.. ..2..5.. ..1..1..
7 + 4 = 11. 5 + 6 = 11. 8 + 6 = 14.
..3..1.. ..5..1.. ..2..4..

REKEN UIT.
Denk aan het rekenrek.
6 + 8 = 14. 2 + 9 = 11. 9 + 8 = 17.
..3..4.. ..8..1.. ..1..1..
9 + 5 = 14. 7 + 5 = 12. 5 + 6 = 11.
..1..4.. ..3..2.. ..5..1..
4 + 7 = 11. 5 + 8 = 13. 3 + 8 = 11.
..6..1.. ..5..3.. ..7..1..
3 + 9 = 12. 6 + 9 = 15. 7 + 6 = 13.
..7..2.. ..4..5.. ..3..3..
7 + 5 = 12. 9 + 8 = 17. 6 + 9 = 15.
..3..2.. ..1..7.. ..4..5..

MIJN TIPS
Waar of niet waar?
De som 8 + 7 reken je uit in 2 stappen.
Waar: eerst 2 erbij, dan 5 erbij.

DOEL 3
Je leert optelsommen tot en met 20 uitrekenen op het rekenrek met de strategie: rekenen via de 10.

HULP
Welke som zie je? 8 + 5 = 13. Hoe reken je? Eerst 2 erbij, dan 3 erbij.

REKEN UIT.
Vul eerst aan tot en met 10.
7 + 4 = 11. 9 + 3 = 12.

WELKE SOM HOORT ERBIJ? REKEN UIT.
Vul eerst aan tot en met 10.
6 + 7 = 13. 8 + 4 = 12.

REKEN UIT.
Vul eerst aan tot en met 10. Je mag je rekenrek gebruiken.
9 + 4 = 13. 6 + 8 = 14. 9 + 9 = 18.
..1..3.. ..4..5.. ..1..8..
8 + 3 = 11. 6 + 5 = 11. 7 + 6 = 13.
..2..1.. ..4..1.. ..3..3..
7 + 7 = 14. 8 + 8 = 16. 7 + 5 = 12.
..3..1.. ..2..6.. ..3..2..

DENK VRAAG
Welke sommen boven de 10 reken je uit met dubbelen? (6 + 6, 7 + 7, 8 + 8, 9 + 9) Hoe zou je dan 8 + 7 kunnen uitrekenen? (8 + 8 - 1 of 7 + 7 + 1) Deze heten de bijna-dubbelen. Let op: dit is een variastategie, rekenen via de 10 is de basisstrategie.

Pluspunt • groep 4 • Handleiding • © Malmberg 's-Hertogenbosch

De denkvraag is gericht op de hogere denkvaardigheden. Rekensterke kinderen kunnen hier al tijdens de instructie over nadenken.

In de omkeerkant van het werkboek werken de kinderen zelfstandig met de toetsdoelen. Daarnaast is er veel aandacht voor het automatiseren van de basisvaardigheden. Er is tempodifferentiatie aangebracht, zodat alle kinderen aan alle opgaven toekomen.